

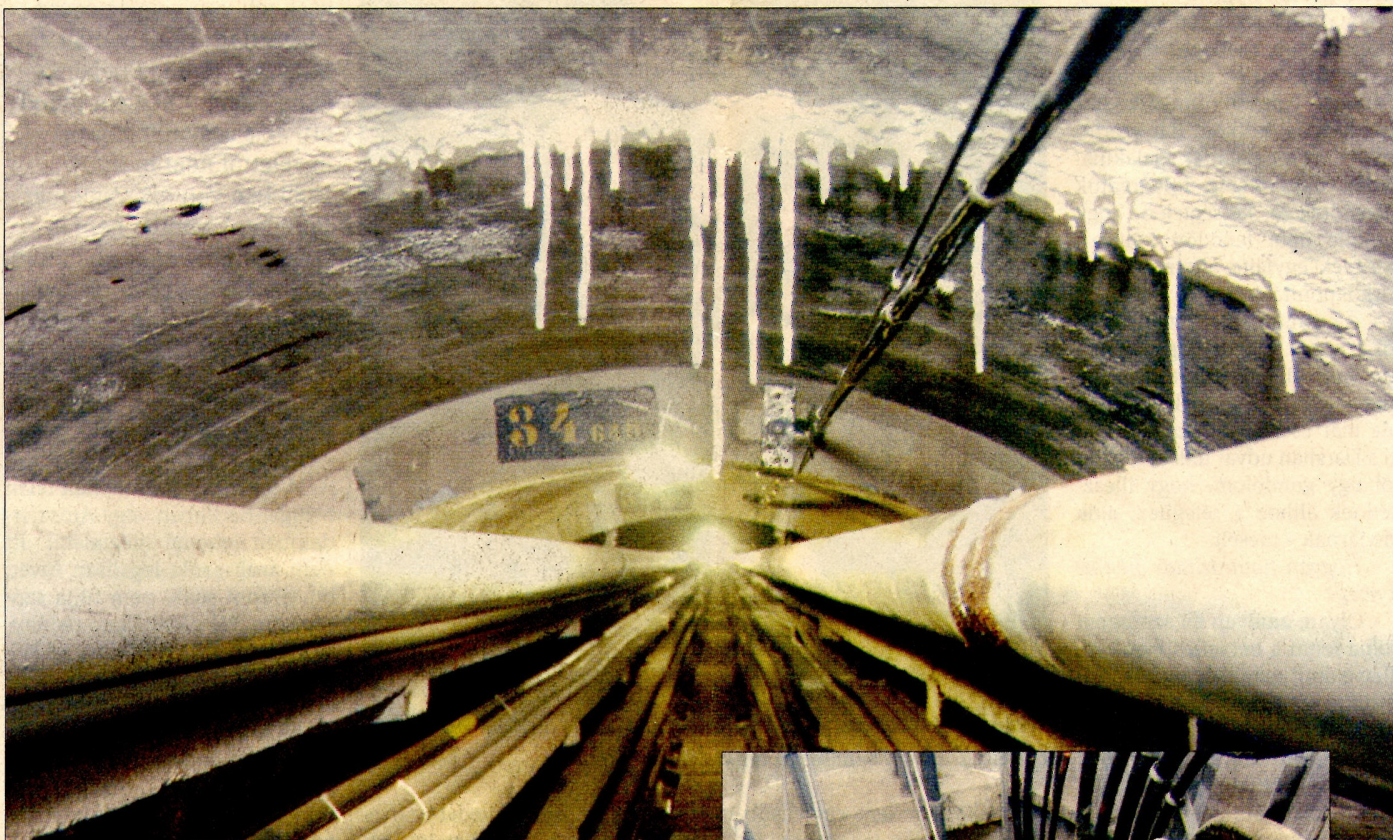
A föld alatti BUDAPEST

Cseppkövek a kábelalagút falán

A fővárost kettészelő folyón naponta áthaladunk. Hol a Duna-hidak valamelyikén, hol pedig a piros metróval a Kossuth és a Batthyány tér között. Most a Lágymányosi hídnál állunk, de kivételesen nem fent, hanem a Duna alatt húzódó szűk kábelalagútban próbálunk épp bőrrel átjutni Budára.

SZUNYOGH GÁBOR ÍRÁSA

Egy drótkerítéssel elzárt szürke fémbódénál szállunk ki az Elmű mikrobuszából. A lejtás első akadályát a kissé szoruló zár jelenti. Mikor sikeresen belépünk a titokzatos házikóba, elakad a lélegzetünk: óriási, majd' harmincméteres akna vezet le a mélybe, a közepén cikcakkozó lépcső teljesen kitölti a henger alakú építményt. Ahogy leérünk, csobogásra leszünk figyelmesek, az akna alján ugyanis némi víz gyűlt fel. Tekintettel arra, hogy az alagút a Duna alatt húzódik, kissé bizonytalan érzésünk támad, ám Csordás Péter, az Elmű Rt. kommunikációs igazgatóságának munkatársa, illetve Lőrincz János karbantartó megnyugtatnak: eddig még soha nem tört be ide a víz. Beindul a szivattyú, és a vízszint szemmel láthatólag csökkenni kezd. Csordás Pétertől megtudjuk, hogy a víz apró hajszálrepedéseken keresztül szívárog az alagútba. Ezek az apró repedések a második világháború alatt a folyóba becsapódott bombák lökéshullámainak követke-

A morgoló alagút talán Hádész birodalma

tében alakultak ki, de semmilyen veszélyt nem jelentenek az alagút biztonságának szempontjából. Még mielőtt elindulnánk a szűk járatban, a felszín felől halk morajt hallunk: a soroksári HÉV robogott el felettünk. Az alagútban már néma csend. Két ember nehezen fér el egymás mellett, a falakon vastag kábelek húzódnak, szállítják az áramot Budáról Pestre.

Az alagutat 1943-ben építették, hogy a kelenföldi hőerőműből

Pestre itt, a Duna alatt juttassák el az áramot. Ez a második világháború éveiben azért vált fontossá, mert a közműveket, illetve az elektromos vezetékeket a két városrész között kizárólag a hidakon vezették át. Ezek felrobbantása esetén azonban megbénult volna a város. A kivonuló német csapatok valószínűleg ugyanebből a megfontolásból szándékoztak berobbantani az alagutat, ám ezt végül sikertelen megakadályozni, így

Lejárat az alvilágba

FOTÓK: KECSKEMÉTI DAVID

csak a lejáratozat tették tönkre. A pártállam évtizedei alatt kevesen tudtak az objektum létezéséről. Szablyár Péter barlangkutató, la-

punk állandó szakértője meséli, hogy az első metróépítéskor példáulként hasznosították a kábelalagút műszaki megoldásait. A

föld és víz alatti járat 480 m hosszú, és annak ellenére, hogy a folyó közepén – a vízszivárgás elvezetése végett – kissé megemelkedik, a neonok egyenes vonalát egészen a budai oldalig követi szemünk. Minden egyes szelvényen feltüntették, hány métert tettünk meg eddig. Ahogy közelebről szemügyre veszem az alagút falát, meghökkentő jelenségre leszek figyelmes: a betonról apró, fehér cseppkövek lógnak le. A talajon szintén lassú növekedésnek indult képződményeket veszünk észre. Szablyár Péter szerint mindez nem annyira meglepő, hiszen a víz lassan kimosza a betonban lévő kalcium-karbonátot. Illetve nem is annyira lassan: legutóbb két éve szedték le a cseppköveket, most viszont újra igen sok helyütt látjuk felbukkanni az apró, fehérítő sípocskákat.

Az egyiket óvatosan letöröm, és a zsebembe rejtem. És ekkor mélyet mordul az alagút. Már csak fél füllel hallok, amint Lőrincz János azt magyarázza, hogy csak a szelőlőmotor kapcsolt be, én ugyanis határozott léptekkel iszkolok vissza Pestre. A szép Perszeponé is megjárta egyszer, amikor elfogadta Hádész meghívását, hogy egy ideig nála vendégeskedjen, ugyanis örökre az alvilág úrnője maradt. Hiába szándékoztam tehát a budai oldalon felbukkanni, ahol ráadásul – a föld alatti meleg vizű forrásoknak köszönhetően – három-négy fokkal melegebb van, lihegve érek ki a szürke vasajtón.

A cseppkő a zsebemben, megmenekültünk, Hádész pedig csak foglalkozzon továbbra is áramszállítással.